

Trieszt – az olasz-magyar kulturális évad egyik központja

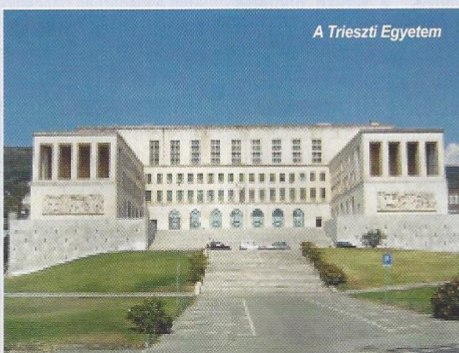
Az olasz-magyar kulturális csere éve volt 2013. Olaszország szellemi hídfőállása Budapesten az Olasz Kultúrintézet, s ugyanilyen fontos szerepet tölt be a Római Magyar Akadémia. Az évad gerincét kétségtelenül a koncertek, kiállítások adták, ugyanakkor számos tudományos rendezvényre is sor került. Ezek közül négyet trieszti intézmény szervezett.

Az olasz-magyar rendezvényekkel kapcsolatban legelőször a két nép közötti hagyományos, történelmi szimpátiát szokás

emlegetni – mondta Pongor Sándor akadémikus, bioinformatikus, aki több mint húsz éve dolgozik Triesztben. A trieszti kapcsolatok és a mostani rendezvények mozgatója emellett az a tudományos intézményrendszer, melyet az olasz állam és a helyi kormányzat több évtizedes munkával épített fel, és amely hosz-

szú évek óta magyar kutatókkal is intenzív kapcsolati hálózatban áll.

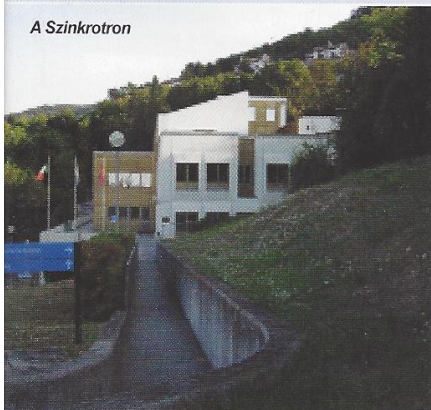
Trieszt a hidegháború kezdetén elszigetelt határváros volt, ezt kívánta ellensúlyozni a nemzetközi intézmények, tudományos központok létesítésének koncepciója. Így született meg a Nemzetközi Elméleti Fizikai Központ, az ICTP, amelyet a Nobel-díjas pakisztáni fizikus, Abdus Salam szervezett meg azzal a céllal, hogy a világ gazdasági centrumától távolabb eső országok fizikusainak nyújtson találkozási pontot és kutatási infrastruktúrát. A második ebben a sorban a Nemzetközi Génsebészeti és Biotechnológiai Központ, az ICGEB volt,

A Trieszti Egyetem

1654 • ÉLET ÉS TUDOMÁNY

A Szinkrotron

amely a genomikai és biotechnológiai kutatások centruma, és ma már a legnagyobb a trieszti intézmények sorá-

ban. Az intézetnek jelenleg a trieszti központ mellett Új Delhiben és a dél-afrikai Cape Townban is működik kutatócsoportja. Az ICGEB ma önálló nemzetközi intézmény. Jelenleg 63 tagországa van, Magyarország az elsők között csatlakozott a hálózathoz. Eddig több mint 250 magyar kutatót látott vendégül az intézet, és 20 kutatási pályázatot finanszíroztak Magyarországon.

Trieszt ad otthont a Tudományos Világakadémia, a TWAS szervezetének, amelynek kiemelt célja a fejlődő országok tudományának támogatása. A Trieszt és Budapest közötti jó kapcsolatokat jelzi, hogy a TWAS saját kongresszusát összekötötte az MTA

által elindított World Science Forum-rendezvénysorozattal, így éves közgyűlésekre már több ízben is Budapesten került sor. Idén pedig a Budapesti Olasz Kulturális Intézetben rendeztek kollokviumot, melyen Pálinkás József professzor, az MTA elnöke is részt vett.

A nemzetközi jelentőségű trieszti intézmények közé tartozik az olasz Nobel-díjas Carlo Rubbia kezdeményezésére létesített Szinkrotron; vagy a Princetoni Intitue of Advanced Study mintájára létesített, csak posztgraduális képzést nyújtó elitegyetem, a SISSA. De idesorolható még a Trieszti Egyetem is, amelynek húszeszes diáklétszáma már önmagában jelzi, hogy az egykor hanyatló kikötő- és kereskedőváros profilváltása mára teljessé lett.